

سالی که عجیب‌ترین نرخ «رشد جمعیت» در تاریخ ایران رقم خورد

با وجود هشدارهای فراوان کارشناسان درخصوص بحران کاهش نرخ رشد و کاهش جمعیت، برای اولین بار در تاریخ کشور میزان نرخ رشد جمعیت به کم‌تر از یک درصد رسید.

با وجود هشدارهای فراوان کارشناسان درخصوص بحران کاهش نرخ رشد و کاهش جمعیت، برای اولین بار در تاریخ کشور میزان نرخ رشد جمعیت به کم‌تر از یک درصد رسید.

گزارش مهر؛ گروه جامعه - ساناز باقری راد؛ نتایج تحقیقات اخیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، حکایت از فاجعه‌ای بدتر از تمامی پیش‌بینی‌ها و پژوهش‌های حوزه جمعیتی کشور دارد. نتایج و آمار و ارقامی که از چندین سال پیش تاکنون، کارشناسان حوزه جمعیت و از میان مسئولین کشور، تنها رهبر معظم انقلاب نسبت به آن هشدار داده بودند اما متأسفانه شاهد عدم توجه نهادهای مسئول و افراد ذی‌ربط بوده‌ایم؛ حال نتیجه عدم اجرای قوانین و سیاست‌های جمعیتی به اتفاقی عجیب یعنی نزول نرخ رشد کشور به کم‌تر از یک درصد آن هم برای اولین بار در تاریخ ایران، منجر شده است.

از سال ۹۴ تاکنون، با کاهش نرخ مولید، بحران کاهش جمعیت و کاهش جمعیت جوان کشور روبرو شده‌ایم. در کنار این موارد شاخص نرخ رشد کشور که یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های جمعیتی است، در دهه نود روندی نزولی را در پیش گرفته است. نرخ رشد جمعیت سال ۱۳۹۰ معادل ۱.۲۹ درصد بود و سال ۱۳۹۵ به ۱.۲۴ درصد رسید تا اینکه در سال ۹۸ این رقم برخلاف تمامی پیش‌بینی‌های پژوهشی به کم‌تر از یک درصد رسید تا جدی بودن بحران کاهش جمعیت را بار دیگر به همه گوشزد کند.

بر اساس پژوهش‌ها، پیش‌بینی می‌شد که شمار مولید سال ۹۸، رقم یک میلیون و ۲۰۵ هزار نفر باشد اما دلایل متعدد معادلات را به هم ریخت و این رقم به یک میلیون و ۱۹۶ هزار نفر نزول پیدا کرد. با ادامه روند کنونی و در صورت عدم اجرای قوانین جمعیتی، قوانین مربوط به کمک باروری زوجین و عدم اجرای سیاست‌های کلی جمعیت چندین دهه آینده برای ایران بحران ساز خواهد بود.

عدم اجرای سیاست‌های جمعیتی و سقوط نرخ رشد جمعیت به عدد صفر

در همین خصوص صالح قاسمی کارشناس تحولات جمعیت، در گفتگو با خبرنگار مهر گفت: تاریخچه تحولات جمعیت ایران فراز و نشیب‌های زیادی طی کرده است اما ظاهراً بناسبت سال ۱۳۹۸ سال ثبت رکوردهای تاریخی در پیشینه تحولات جمعیت ایران باشد. سال ۱۳۹۸ تا به اینجا دو رکورد را به نام خود ثبت کرده است. نخست ثبت رکورد کاهش بیش از ۱۷۰۰۰۰ تولد فقط در یک سال و رسیدن آمار تولدهای کل کشور به رقم ۱۰۱۹۶۰۰۰ تولد و دوم اینکه نرخ رشد جمعیت ایران برای نخستین بار در تاریخ کشورمان در سال ۱۳۹۸ به کمتر از یک درصد کاهش یافت.

قاسمی با بیان اینکه سیر کاهش تعداد تولدهای کل کشور از سال ۱۳۹۴ آغاز گشته و اما هرساله شیب کاهش مولید در حال افزایش است، بیان کرد: ولی همه الگوهای آینده پژوهی اعلام می‌کردند که تعداد مولید کشور در سال ۱۳۹۵ به حدود حداقل ۱۰۲۰۵۰۰۰ تولد کاهش خواهد یافت در حالی که با انتشار آمار تعداد تولدهای کل کشور در سال ۹۸، رکورد کاهش مولید در این سال رقم خورد.

وی با بیان اینکه در سال ۹۸ کمتر از یک درصد به جمعیت هشتاد و سه و نیم میلیون نفری کشور افزوده شده است، ابراز داشت: این رقم با یک الگوی ساده و قابل فهم و با تفریق تعداد تولدها و تعداد مرگ و میر در کشور به دست می‌آید و حکایت از تنزل نرخ رشد جمعیت کشور به زیر یک درصد آن هم برای اولین بار دارد.

این پژوهشگر حوزه جمعیت تأکید کرد: با تداوم روند کنونی، پیش‌بینی می‌شود تا حدود ۲۰ تا ۲۵ سال آینده نرخ رشد جمعیت ایران به عدد صفر درصد سقوط کند.

قاسمی با انتقاد از بی‌توجهی مسئولین به خطر بحران جمعیت، خاطرنشان کرد: این آمارهای هشدارآمیز یعنی زنگ خطر تحولات جمعیت در ایران بسیار بلندتر از گذشته به صدا درآمده است ولی متأسفانه سال‌ها است که علیرغم

تأکیدات رهبر معظم انقلاب هیچ مسئول و نهادی در کشور به این خطر بزرگ توجه نمی کند.

وی تصریح کرد: لازم است تا همزمان با سی ام اردیبهشت ماه و در آستانه ششمین سالروز ملی جمعیت، مسئولین قوای سه گانه، مجمع تشخیص مصلحت و به ویژه هیأت وزیران دولت به وظایف مصرح قانونی خویش مندرج در نامه ابلاغ و مفاد سیاست های کلی جمعیت عمل کنند و در پیشگاه خداوند و تاریخ ایران پاسخگو باشند.